

Polyxena z Lobkovic

Jaroslava Černá

Všechno je, matko, domluvené, pan Vilém je naší Polyxenu nadšený a hodlá veřejně oznámit zasnuby,“ sděloval Jan polohlasem Marií, sotva seskočil z koně na nádvoří Pernštejnského sídla na Hradčanech. Šeptal, protože k nim vyběhla i Polyxena, aby se s bratrem přivítala, a Jan nevěděl, jak by se na takovou důležitou novinu tvářila. Než odjel do Třeboně, nechtěla o sňatku ani slyšet a on ji nedokázal přesvědčovat, dokud si sám nebude jistý Rožmberkovými plány.

„Naše Polyxena udělá, co je správné pro ni i pro celou rodinu,“ odpověděla Mariá a otočila se k dceři. „Musíme si vážně promluvit,“ pohladila ji jemně po tváři. „Hned jak si Jan odpočine a shodí jezdecké šaty, dám připravit horké víno s kořením. Bude tě to zajímat,“ ujistila dceru a zamyšlená odcházela.

„Jak víš, drahá sestro, sešel jsem se s Rožmberkem,“ začal slavnostně Jan. „Musím říct, že šlechtic vypadá velmi dobře. Oblečený podle poslední módy, dbá nejen na sebe, ale také jeho treboňské sídlo a dvůr jen září okázalostí a hojností.“ Jan se na chvíli odmlčel a sledoval, jak jeho řeč na nešťastnou sestru zapůsobila. Do tváře jí ale neviděl, protože Polyxena sklonila bezmocně hlavu. „Vy už jste rozhodli za mě,“ vyjelo z ní po chvíli

li trucovitě. „Ale to se raději nechám zavřít do kláštera, než abych žila po boku starého muže, kterého nemiluji, nemám ani ráda a nedokážu si představit, že by měl vedle mě ulehnout do lože,“ zvedla zoufalý pohled k matce. „Ty přece víš, jaké to je, když se manželé milují, touží po sobě. Vždyť se vám narodilo dvacet dětí! A mě chceš nutit, abych žila bez lásky?“

„Myslíš, že mě se někdo ptal, jestli se chci za tvého otce provdat?“ začala Marie mírně. „On si mě sice vyhlédl, ale hlavní slovo měly naše rodiny. Bylo nutné spojit španělskou větev našeho šlechtického rodu s Pernštejn. Všechno vyjednali dohazovači na přání mých příbuzných a po mně se chtělo, abych se podřídila. Tak to ve šlechtických rodech chodí. Rodina má hlavní slovo a od nevěsty se očekává, že bude poslušnou hodnou manželkou, v našich rodinách především bohabojnou katoličkou. Všechny jsme vychovány ve víře a poslušnosti. A že i ty se podřídíš, to se od tebe očekává. Dobře víš, jak věrným přítelem byl pan Vilém tvému otci a že i po jeho smrti byl pro nás oporou. A slibuje, že to tak bude i nadále. Splatí naše dluhy, zajistí nám blahobyt a z tebe se stane paní na největším panství v Českém království. To přece stojí za to, abys zapomněla na své sny o kavalírovi, který by tě sice miloval, ale nic by pro náš rod neznamenal, nic nepřinesl, nezajistil ti budoucnost v blahobytu a nepostaral se o celou naši rodinu. A Rožmberk ti zajistí bohatství a postavení, o jakém se ti ani nesnilo. Budeš vážená paní, uznávaná v celé zemi, a především u dvora a samotného císaře.“

Polyxena zvedla hlavu a hledala pochopení u bratra. Jan se usmál. „Moje drahá, pan Vilém je tebou okouzlený, myslím, že i hluboce zamilovaný do tvé krásy a moudrosti, kterou jsi zdědila po otci. On nepochybuje, že budeš se sňatkem souhlasit, protože ti nabízí všechno, co ti žádný jiný dát nemůže. To nejvyšší společenské postavení. Na klášter, moje drahá, zapomeň a představ si život v hojnosti, v lesku císařského dvora, kolem sebe spokojenou zajištěnou rodinu. Navždy ti budeme za správné rozhodnutí vděční.“

„Rožmberk v našem sňatku získá především zajímavou nevěstu, díky mému částečnému španělskému původu, spřízněnou se slavným kastilským rodem, a hlavně upevní vztahy s Habsburky a tím získá spoustu politických a společenských výhod,“ mračila se Polyxena na udivenou matku, která netušila, co všechno si dcera zjistila. „Takže asi není až tak zamilovaný, jak si myslíte, ale i z jeho strany jde o sňatek z rozumu,“ dodala trpce.

„Tak dost, dcero,“ María málem bouchla do stolu. „To spojení s bohatým významným šlechtickým rodem potřebujeme především my, naše rodina. A je pouze na tobě, jak moc si uvědomuješ svoji zodpovědnost za naše životy a za svůj vlastní. Věř mi, že já s žádným jiným ženichem pro tebe souhlasit nebudu, a očekávám, že jako poslušná katolička se podřídiš našemu přání, skloníš hlavu a provdáš se tak, jak se od tebe očekává. Že jde o sňatek z rozumu? To jistě také a z obou stran. Ale něco ti povím, jsem si jistá, že Rožmberkovi jde především o zdravou mladou manželku, která by mu porodila potomky, dědice jeho majetku. A pokud se ti podaří porodit mu syna, bude tě nade všechno milovat a jeho vděčnost pocítíš ty i my ostatní. Udělej to pro nás, pro sebe, pro naše rody. Bůh stojí při tobě, stejně jako my všichni.“

„Poslechni matku,“ přidal se Jan prosebným hlasem. „Poslechni své svědomí. Přání rodiny musí pro tebe být více než vlastní prospěch a představ si, co by tvému sňatku asi řekl náš nebohý otec.“

Polyxena se nejprve zahleděla na bratra. „Otec by měl radost,“ musela přiznat, ale oči se jí zalily slzami. Pak upřela pohled k oknu, do přicházejícího šera zimního dne. Nehybně hleděla někam do dálky, protože jí přišlo na mysl, co by se dělo, kdyby Rožmberka opravdu odmítla. Do kláštera nechtěla, to byl pouhý truc. Ale rodina by ji odsoudila, stejně jako ta nejvyšší společnost. Pro všechny by její odmítnutí bylo nepochopitelné. Měli by mě za pyšnou a neposlušnou dceru, která nechala rodinu žít v hanbě a protiví se nejen zvyklostem, ale i samotnému Bohu, proběhlo jí hlavou.

„Splním vaše přání,“ obrátila pohled k matce. „Provdám se za Rožmberka,“ tiše vzlykla, pak si otřela slzy, a když matka otevřela náruč, aby ji vděčně objala, hlasitě se rozplakala.

„Dcero moje nejmilejší, věř mi, že od této chvíle už nikdy plakat nebudeš. Tvůj manžel se o to postará, my ti budeme vděční a ty si budeš žít jako princezna.“

Budu, budu si žít jako princezna, ujišťovala se Polyxena, když se usadila na svém oblíbeném místě v okenním výklenku. Už neplakala. Vlastně se jí po tom rozhodnutí ulevilo, protože věděla, co všechno pro svoji rodinu udělala, a byla odhodlaná svému slibu dostat. Představovala si, že se stane matkou Rožmberkova syna a uctívanou manželkou, které bude celý rod vděčný, pro-

tože je jeho poslední nadějí na potomky. Věděla, že ani Vilémův mladší bratr Petr Vok se s křehkou Kateřinou z Ludanic dědice zatím nedočkal a že by jejich rod vymřel po meči.

O TÝDEN POZDĚJI

„Pojďte sem, oba!“ volala Maríá z přízemí jejich sídla na Polyxenu a Jana, aby jim za tepla sdělila, co právě vyslechla od jedné ze svých urozených přítelkyň, když opouštěla chrám po nedělních modlitbách. Jan seběhl po schodišti první, Polyxenu poháněla spíše zvědavost, protože si hned všimla, že matka má oči navrch hlavy a celá se dme pýchou.

„Tak už si celé hlavní město, celé království povídá o jedné z nejočekávanějších událostí nadcházejícího roku!“ vydechla, posadila se v salonu do křesla, ujistila se, že ji obě děti naslouchají. „Nejvyšší purkrabí Českého království,“ začala slavnostně a sledovala zvědavou dceru, jak se tváří, a pyšně pokračovala. „První mezi českými stavy, představitel nejvýznamnějšího českého šlechtického rodu, zástupce panovníka a rytíř Řádu zlatého rouna pojme za manželku ctnostnou Polyxenu z Pernštejna, dceru bývalého nejvyššího kancléře, zástupce české i moravské šlechty, císařova dvořana a přítele.“ Maríá se nadechla. „Tak to jsem dnes vyslechla a opakuji slovo od slova. Pravda, závistivá ženská nezapomněla dodat, že Rožmberk je téměř dvaapadesátiletý zralý muž, zatímco naši Polyxeně je pouhých dvacet let, ale to není důležité, protože my všichni víme, o co jde. Je to tak, drahé děvče?“ ptala se nadšeně, protože na dceřině tváři viděla klid a smíření.

„Je, matko, jen ať lidé povídají, ať závidí, nebo nám to spojení rodů přejí, to se přece dalo čekat, že tak důležitý sňatek vzbudí pozornost všech. Já jsem na to připravená a hrdě ponesu svůj úděl. Navíc jsem právě dostala od svého nastávajícího první dary a hned jsem se jimi ozdobila.“ Polyxena upozornila na své zlaté náušnice a byla ráda, že matka pýchou jen září.

11. LEDNA 1587

„Dcero moje milovaná, dnešní den je jeden z nejdůležitějších ve tvém životě,“ chytila Marie Polyxenu za obě ruce a celá rozechvělá jí hleděla do tváře. „Nezapomeň, že na nádvoří a ve svatovítské katedrále jsou dnes všichni, kdo v Českém království něco znamenají, a budou tě celou dobu sledovat, aby mohli v dalších dnech o všem mluvit, pomlouvat a hodnotit. Je to tak, drahá, protože tvůj sňatek je pro letošní rok tou nejdůležitější společenskou událostí. A tak nezapomeň, že nebude jediná chvíle, kdy by někdo nesledoval, jak se tváříš, jestli jsi šťastná, smutná, nebo jak se díváš na svého manžela. Neudělej chybu, mysli na štěstí, které tě po sňatku čeká.“ Marie cítila v nitru pořád jakousi obavu, starost o dceru, ale když se Polyxeně zadívala do očí, pochopila, že se mýlí.

„Matko, tvé obavy jsou zbytečné, vždyť jsem tě tolikrát ujistila, že jsem rozhodnutá přijmout svůj úděl. Vychovali jste mě ve víře v našeho Pána a já svůj život vkládám do jeho rukou. Ať se stane, co se má stát. Víím, k čemu jsem se rozhodla, a věř mi, že všichni, kteří čekají uplakanou nešťastnou nevěstu, se dnes přesvědčí, že se mýlili,“ uklidňovala teď dcera matku. „Můžeme jít, jsem připravena spojit svůj život s Rožmberkem,“ usmála se, bezděčně si konečky prstů upravila dokonalý účes ozdobený diadémem, dlaněmi uhladila bohaté sukně a vykročila vstříc vyčkávajícímu ženichovi.

Vilémovi se při pohledu na nevěstu zatajil dech a nabídl své budoucí manželce rámě. Je tak krásná, tak půvabná, křehká a mladá. Snad mi její mládí dodá sílu a porodí mi potomky, zadoufal v nitru, když společně procházeli špalírem stovek hostů a zvědavců k doširoka otevřeným dveřím svatovítské katedrály. Rožmberk cítil, jak se ho dívka pevně drží, a měl touhu ji utěšovat a povzbuzovat, jenže teď se to nehodilo. Letmo na ni pohlédl a uviděl hrdou, sebevědomou ženu, která pevným krokem kráčí po jeho boku k oltáři, jako by si nikdy nepřála nic jiného než před Bohem slíbit svému manželovi lásku a věrnost, pevně stát po jeho boku, v dobrém i zlém, v nemoci i ve zdraví, v bohatství i chudobě. Vilém se usmál a stíkl Polyxeně ruku. Nic takového jako chudoba nám nehrozí, budeme spolu šťastní, věděl jistě a nejradyji by to všechno své drahé nahlas zopakoval, ale nemohl. Teď ne,

když se na ně upíraly stovky očí a čekaly na pochybení, o kterém by se dalo dlouho mluvit.

Dvojice vstoupila do chrámu a oba se rozhlédli. Nebyli překvapení, očekávali nával hostů, ale že jim bude chtít blahopřát každý, kdo v českých zemích něco znamená, je potěšilo. Vilém by nejraději nevěstě přítomné hosty představil, protože si byl jistý, že je nemůže všechny znát, ale pak se jen rozhlížel, zdravil známé a přátele mírnými úklonami hlavy. Vždyť nás čekají tři dny oslav, na seznamování bude spousta času.

Polyxena, celá zrůžovělá navzdory zimnímu dni i chladu v chrámu, se moc rozhlížet nechtěla. Aby nezavdala sebemenší důvod k pomluvám, přála si vypadat jako ctnostná panenská nevěsta, šťastná, že si ji vede k oltáři právě mocný Rožmberk. Když ale ke konci nekonečné cesty k oltáři zahlédla tváře blízkých i vzdálených příbuzných, neubránila se letným pozdravům a úsměvům. Byla si jistá, že celá rodina jí to štěstí přeje, a pohledy, které závistivě hodnotily její krásu a věk, který už překročil obvyklá léta ke sňatku, se snažila nevnímat. Věděla, že si všichni prohlížejí nejen ji, ale také postaršího ženicha, který vstupuje do manželství již počtvrté.

Nic z toho jí nevadilo. Je to vůle Boží, to on mi dopřál manžela pevného ve víře i ve svých zásadách, ujistila se v duchu, když pohlédla na matku a své sourozence v prvních lavicích, kteří na ni hleděli s vděčností a láskou. O to více jí v té chvíli bylo líto, že se do chrámu nedostavil Vilémův mladší bratr Petr Vok, přestože věděla, že mezi bratry došlo k velkému nedorozumění a hádce. Mrzelo ji, že i když byl pozván, nepřišel a nedokáže se s bratrem dohodnout. Pro jinou víru, pro Jednotu bratrskou, která teď řídí jejich životy a které společně se svojí manželkou Kateřinou podlehli. Pro jinou než křesťanskou víru se na světě děje tolik špatností, povzddechla tiše Polyxena, ale když jí Vilém stíkl předloktí, rychle se vzpamatovala, usmála se na svoji matku a sourozence a pak upřela pohled na pražského arcibiskupa Martina Medka, který je před oltářem vítal rozzářeným pohledem.

Dvojice mu předala prsten a ozdobený věnec na zlatém talíři, aby jejich symbolům lásky požehnal.

„Bereš si, pane Viléme z Rožmberka, paní Polyxenu z Pernštejna za svoji zákonnou manželku?“ zazněla později očekávaná otázka, a když Vilém hlasitě pronesl své ano, obrátil se arcibiskup na zarůžovělou nevěstu, aby se jí zeptal na totéž.

Teď musím vypadat poslušně, pokorně a stydlivě, poručila si Polyxena v duchu a podle společenských zvyklostí se obrátila na matku. „Mohu dát ženichovi odpověď podle tvého přání, matko?“ prosila s úklonou, a když získala od dojaté Marii svolení, i ona pronesla svůj souhlas s uzavřením manželství. Sklonila hlavu před požehnáním, a než se společně s novomanželem usadili do slavnostně nazdobené lavice, nechala si navléct překrásný snubní prsten.

Svatební obřad ukončila nekonečná mše a Polyxena se snažila netřást chladem, ale dávat najevo své štěstí a radost ze začátku nového života. Na štěstí na ně mnoho hostů nevidělo. To se ale rázem změnilo, když jim arcibiskup na závěr požehnal a dvojice se otočila k odchodu. Teď už byli oba klidní. Obřad proběhl podle pravidel a na jejich spojení už se nic nezmění. Vilém si hrdě od oltáře vedl svoji překrásnou mladou novomanželku a konečně vnímal všechny hosty v chrámu. Hrdě a s úsměvem zdravil zástupce šlechtických rodů, nejvyšší zemské úředníky a soudce, císařské rady, vyslance, diplomaty a i méně známé zástupce stavů. Všiml si, že místa v katedrále obsadili sice především přátelé a příznivci jejich obou významných rodin, ale také ti, kteří by se dali považovat za nepřátele, příkloněné k jiné víře. Dnes mu ale nic nevadilo, naopak. Jen ať i ti, kteří se odklonili od pravé víry, vidí, jak Bůh požehnal našemu spojení s dívkou, která je stejně pevná v katolické víře, jako vždy byla celá naše rodina. Jen Petr Vok zradil, pomyslel si trpce a mírně se zamračil. Je to můj mladší bratr a vždy bratrem zůstane, měl přijmout pozvání a zapomenout na neshody. Vilém si uvědomil, že ho postoj Petra Voka mrzí.

„Sláva novomanželům! Hodně štěstí!“ probraly ho před chrámem z myšlenek výkřiky a provolávání slávy tak upřímné a radostné, že se neovládl a děkoval radostným máváním. Stejně nadšeně zdravila přihlížející Polyxena, i když se jednou rukou pevně držela manželova předloktí.

„Je ti zima?“ Vilém najednou pocítil, jak se zachvěla. „Vydrž, moje paní, ještě pár kroků a budeme v mém paláci, v teple a pohodlí.“

„Sama nevím, jestli jsem tak rozechvělá zimou, nebo rozrušením, můj pane,“ omlouvala se Polyxena a vrátila manželovi důvěrné oslovení. Poprvé a napořád, tak jak bylo ve šlechtických rodinách zvykem.

Novomanželé v čele svatebního průvodu vstoupili do ozdobených, široce otevřených dveří Rožmberského paláce. Celou cestu je doprovázel zvuk trubek a pozounů od svatovítského chrámu, protože do honosného sídla to bylo

opravdu jen kousek. Rozsáhlý čtyřkřídlý palác s arkádami ve dvou křídlech a s hlavním vchodem z Jiřské ulice byl už teď plný hostů, kteří novomanžele s jásotem vítali a navzájem se překřikovali, aby si jich mocný muž se svojí novou paní všiml a věděl, že mu přejí jen to nejlepší.

Polyxena dobře věděla, kam ji novomanžel vede. Provedl ji svým pražským sídlem na Hradě před pár dny a jí nákladné a přepychové vybavení vyrazilo dech.

„Tolik hostů si prohlédne tvé sídlo, můj pane,“ obrátila se na manžela. „A já vím, že všichni ocení stejně jako já tvé bohatství, ale především vkus, s jakým jsi svůj palác zařídil.“

„Všechno je pro tebe, moje paní,“ ujistil Vilém Polyxenu. „Chci, aby ses ve všech mých sídlech nejen v hlavním městě cítila jako doma a věděla, že udělám cokoli, abys byla společně se mnou šťastná a spokojená.“ Vilém už se neovládl, a přestože byli pořád středem zájmu, pevně svoji novomanželku objal. „Dnes je první den našeho svatebního veselí a očekávám, že nás přijde pozdravit samotný císař,“ pošeptal jí pyšně.

Nečekané objetí novomanželů bylo společností oceněno spontánním potleskem a dalšími nadšenými výkřiky.

„Ráda bych se posadila a napila něčeho teplého,“ obrátila se Polyxena na matku, když ji Vilém uvolnil z náruče a začal se věnovat hostům.

„Na stolech je pouze víno a chmelovina,“ znejistěla Maríia, ale hned vydala pokyn služebnictvu. „Kdo by dnes toužil po odvaru z heřmánku?“ snažila se vysvětlit rozechvělé dceři.

„Od rána jsem nic nejedla a bolí mě žaludek,“ postěžovala si Polyxena a uchopila kouřící voňavý pohár, který jí přinesla chápavá starší komorná. Zhluboka se napila, hned jí bylo lépe.

„Musíš se věnovat hostům,“ napomenula ji matka, „každý ti chce blahopřát a popřát štěstí, tomu se nevyhneš, a hlavně nezapomínej, že tě pořád všichni sledují, a usmívej se jako šťastná nevěsta.“

Polyxena, náhle obklopená vyšňořenými dámami, které všechny ani neznala, pochopila, že matka má pravdu. Umět přijímat gratulace s nasazeným úsměvem, to přece patří k dobrému vychování a k správnému společenskému tónu.

„Děkuji vám, paní, děkuji za přání, děkuji, že jste nám přišla svojí přítomností prokázat úctu, děkujeme za svatební dary, děkujeme za přízeň,“ sypala ze sebe s mírnými úklony hlavy a věřila, že její předstíraná srdečnost je uvěřitelná. Po vypitím poháru teplých bylinek dokonce cítila, že jí hoří

tváře, a byla tomu ráda. Jen ať všichni vidí, jak ctnostnou a stydlivou dívku dnes Rožmberk pojal za manželku.

„Dítě moje, jen záříš,“ objala ji její teta. „Je vidět, že jsi šťastná, a to je dobře. Jen je nechej, ať ti závidí, ať si myslí své. Dnes máš svůj den a každá ze svobodných dívek a urozených vdov by toužila být na tvém místě, na to nezapomínej,“ šeptala jí starší zkušená žena. „A kdybys potřebovala poradit, jak se chovat o svatební noci, jsem tady pro tebe,“ vzápětí si utřela nos do hedvábného vyšivaného kapesníčku a celá dojatá požehнала nevěstě křížkem na čelo.

„Děkuji ti, tetičko,“ políbila Polyxena urozené ženě ruku. „Ale znáš moji matku,“ pokusila se o úsměv. „Co se týká svatební noci, dostala jsem tolik ponaučení, že všechno nechám raději na manželovi. Vždyť jsem jeho čtvrtá manželka a on jistě nejlépe ví, jak si v loži porozumět s nezkušenou nevinou dívkou,“ šeptala své oblíbené tetě a doufala, že je nikdo neslyší. Neslyšel a vzápětí ani nevnímal.

„Přichází jeho veličenstvo císař Rudolf II.“ ozvalo se zvučným hlasem ode dveří po třech mocných úderech holí do dřevěné podlahy, které všechny upozornily na výjimečnou událost.

Špalírem desítek skloněných hostů přicházel volným krokem císař. Jeho početný doprovod se tvářil důležitěji než významný host.

„Vladař se soustředí na každý krok,“ pošeptala Marie dceři, když se obě napřímily z úklony a dychtivě vyčkávaly, až zavalitý muž projde velkým sálem, aby pozdravil novomanžele, projevil jim tak svoji přízeň a předal svatební dary.

„Je to příjemné překvapení,“ pokračovala Marie udiveně, protože císař se nejprve zastavil u Viléma. „Doufala jsem, že přijde, vzhledem k Vilémovu postavení a dlouholetému přátelství, ale říká se, že své komnaty na Hradě opouští jen velmi zřídka a často je pohroužený do svého smutku. Prý trpí melancholií a touží po samotě. Také je vidět, že mu chůze dělá problém, jistě trpí pakostnicí. Vypadá to, že mu ty jeho lektvary na dlouhověkost nepomáhají a všichni ti čarodějové na hradě jsou mu k ničemu,“ Marie náhle ztichla.

„Vaše Veličenstvo,“ sklonila se Polyxena před císařem, když k ní společně s Vilémem udělali pár kroků. „Vaše přítomnost je pro nás ctí, děkujeme za projevenou přízeň,“ vypravila ze sebe pár očekávaných slov a sklopila zrak, protože císař si ji pozorně prohlížel. Konečně se spokojeně usmál a nechal

se Vilémem doprovodit do čela stolu. Neposadil se, zvedl zlacený pohár s rudým vínem a pronesl krátkou zdravici a blahopřání novomanželům.

Polyxena oba muže nenápadně sledovala. Cítila se opravdu poctěná. Přítomnost císaře dodala jejich sňatku nebyvalý význam a pro ni představovala nezapomenutelný zážitek. Přesto že jí císař připadal starý a unavený, musela ocenit jeho nádherný šat z tmavě modrého sametu se stříbrnými knoflíky, lemovaný stříbrnými šňůrami, stejně jako sametový čepec. I když zdobil odulou tvář s mohutnou bradou, přimhouřené oči zapadlé v oteklých víčkách pozorně sledovaly všechno kolem a působily velmi živě.

„Císař je dnes v dobrém rozmaru,“ otočila se Polyxena k matce. „Díky Bohu, prý to není každý den. Měli jsme štěstí, že měl sílu nás navštívit.“

„Vůbec nic nejí,“ sledovala císaře Maríia. „Tolik vybraných pochoutek je na stole, ale jídlo ho vůbec nezajímá.“

„Možná se najedl, než se k nám vypravil,“ zapochybovala Polyxena.

„Jenže já jsem slyšela, že ho jeho lékaři krmí jen lehkou kaší a nalévají lektvary, to mi prozradila jedna dobrá duše ode dvora, že si dal od svých alchymistů vyrobit lektvar proti stárnutí. Chce tady prý být navěky a čeká, že v jeho laboratořích dokážou vyrobit zlato a jednou i kámen mudrců. Muži jsou pošetilí,“ zavrtěla Maríia nesouhlasně hlavou. „Žádný lektvar nikomu nesmrtelnost nezajistí, ale slyšela jsem,“ sklonila hlavu dceři k uchu, „že i tvůj manžel si nechá od těch podvodníků radit. Jenže jeho trápí něco jiného.“

„Vím, matko, touží po dědicích,“ přikývla Polyxena. „Ale vždyť obě víme, že na zplození dědice není recept.“

„Snad ty budeš tím nejlepším, co potřebuje,“ zadoufala Maríia. „Víš, ono pložení potomků není moc zábavné, vždyť jsem ti všechno popsala, ale nezapomínej, ať jsou vaše chvíle v loži jakékoliv, třeba se ti nebudou líbit, nikdy nedej najevo rozladění a vždy se musíš tvářit tak, že je ti jeho láska i tělo příjemné. To je pro muže ta nejlepší medicína. Oni si na tom hodně zakládají.“

„Matko, ty mluvíš, jako by Vilémovi šlo pouze o chvíle v loži, ale on si vzal manželku z urozeného šlechtického rodu, lepší nenašel,“ bouřila se Polyxena.

„Ale jistě, dcero,“ usmála se matka. „Nemáš sice peníze, ale zato jsi mladá, krásná a chytrá. A věř mi, že po jeho boku budeš muset zapomenout na svůj temperament a všechny hlouposti, co jsi prováděla se sourozenci,

a nebude dlouho trvat a změníš se na moudrou úctyhodnou ženu, která bude pro svého manžela oporou a jistotou.“

„Oporou a jistotou?“ usmála se Polyxena. „Po tom přece toužíš ty, a proto jsi mě za Rožmberka provdala,“ dodala s výčitkou. „Ale neboj se, budu poslušná a oddaná manželka, nezklam vás ani manžela. Víím, co se ode mě očekává.“

„Teď se jdi poklonit císaři,“ sykla Maríia, protože si všimla, že se vladař chystá k odchodu. „Opravdu se zdržel jen krátce, jak mu dovoluje jeho postavení a přikazuje dvorská etiketa. Ale díky Bohu i za to.“

„Vaše Veličenstvo,“ Polyxena vysekla císaři předeepsanou úklonu. „Jsme vděční za projevenou přízeň,“ zvedla k unavenému muži upřímný pohled a překvapilo ji, že se mu alespoň na chvíli zvedla unavená víčka. „Hodně štěstí v manželství, moje drahá,“ pronesl císař, pokynul svému doprovodu a houpavým volným krokem opouštěl velký sál špalírem hostů s pokorně skloněnými hlavami. Krok za ním ho až na náměstí před dům doprovázel Vilém.